

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομικός Αναλυτής
okosma@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία Παρασκευή Πετροπούλου (Οικονομικό Αναλυτή) και τον κύριο Δρ. Θεόδωρο Σταματίου (Ανώτερος Οικονομολόγος) για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους.

ΠΗΓΗ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Σημαντική αύξηση 14,10% της δαπάνης διαρκών καταναλωτικών αγαθών το 2^ο τρίμηνο 2015. Ωστόσο μόλις το 1/5 από την αύξηση 3,24% της συνολικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών προήλθε από την εν λόγω κατηγορία αγαθών.

- Η αύξηση 3,24% της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών αποτέλεσε το βασικό πυλώνα αύξησης 1,73% του ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο 2015.
- Σημαντική αύξηση 14,10% σημείωσε η καταναλωτική δαπάνη διαρκών αγαθών το 2^ο τρίμηνο 2015. Ωστόσο μόλις το 1/5 από την αύξηση της συνολικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών οφείλεται στην προαναφερθείσα μεταβολή. Τα υπόλοιπα 4/5 κατανέμονται στις κατηγορίες των ημιδιαρκών και μη διαρκών αγαθών και στις υπηρεσίες. Λόγω έλλειψης στοιχείων η συγκεκριμένη κατανομή δεν μπορεί να προσδιορισθεί.
- Ενισχύθηκε ο αποπληθωρισμός το Σεπτέμβριο 2015. Η ετήσια μεταβολή του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικός ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -1,72% (από -1,46% τον Αύγουστο) ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) ήταν -0,76% (από -0,39% τον Αύγουστο).
- Μικρή η πιθανότητα να επαληθευτεί το σενάριο του προσχεδίου του κρατικού προϋπολογισμού για πληθωρισμό -0,5% το 2015. Η επιβεβαίωση του εν λόγω σεναρίου απαιτεί τη δημιουργία πληθωριστικών πιέσεων 2,5% το 4^ο τρίμηνο. Η αύξηση των συντελεστών του φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) σε πολλές κατηγορίες προϊόντων, να μην δημιουργεί δυνάμεις για άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών ωστόσο πολύ δύσκολα θα αντισταθμίσει τις αποπληθωριστικές πιέσεις που προκαλεί η αθμαίνουσα εγχώρια ζήτηση και οι χαμηλές τιμές του πετρελαίου.
- Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο τον Ιούλιο 2015. Διαμορφώθηκε στο 24,99% από 25,03% τον Ιούνιο 2015. Ο αριθμός των απασχολούμενων, των ανέργων και του εργατικού δυναμικού ανήλθε στα 3.591, 1.197 και 4.788 χιλ άτομα αντίστοιχα. Για το σύνολο του έτους αναμένουμε το ποσοστό ανεργίας να ξεπεράσει το 26% και να αυξηθεί περαιτέρω το 1^ο εξάμηνο 2016. Όσο πιο γρήγορα επιστρέψει ο ρυθμός μεταβολής των επενδύσεων σε θετικό πρόσημο τόσο πιο γρήγορα θα αντιστραφεί η προαναφερθείσα προβλεπόμενη τάση.
- Ο κύριος εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών της Markit για τον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index – PMI) αυξήθηκε στις 43,3 μονάδες το Σεπτέμβριο από 39,1 μονάδες τον Αύγουστο, εξακολουθώντας να υποδεικνύει συρρίκνωση του μεταποιητικού τομέα.

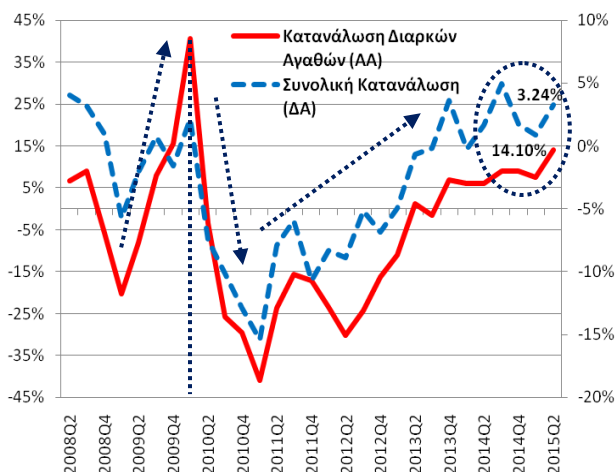

Πηγή: Bloomberg

Σημαντική αύξηση 14,10% (σε ετήσια βάση) σημείωσε η πραγματική δαπάνη κατανάλωσης διαρκών αγαθών το 2^ο τρίμηνο 2015. Ωστόσο, μόλις το 1/5 από την αύξηση 3,24% της συνολικής πραγματικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών οφείλεται στην προαναφερθείσα μεταβολή. Τα υπόλοιπα 4/5 κατανέμονται στις κατηγορίες των ημιδιαρκών και μη διαρκών αγαθών και στις υπηρεσίες. Λόγω έλλειψης στοιχείων η συγκεκριμένη κατανομή δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ευρωπαϊκής στατιστικής αρχής (Eurostat) η συνολική πραγματική δαπάνη κατανάλωσης των ελληνικών νοικοκυριών σημείωσε ετήσια αύξηση 3,24% το 2^ο τρίμηνο 2015.¹ Πιο αναλυτικά από 34,48 δις ευρώ (αξία σε σταθερές τιμές) το 2^ο τρίμηνο 2014 διαμορφώθηκε στα 35,60 δις ευρώ το 2^ο τρίμηνο 2015, δηλαδή αύξηση 1,12 δις ευρώ. Όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (τεύχος 136: 4/9/2015) η πραγματική καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών ήταν η βασική κινητήρια δύναμη της αύξησης 1,73% του πραγματικού ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο 2015. Επιπρόσθετη ενίσχυση προήλθε από τη δημόσια κατανάλωση και τις καθαρές εξαγωγές. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειώσουμε ότι συγκεκριμένη επίδοση δεν ήταν αναμενόμενη κυρίως λόγω της ενίσχυσης του κλίματος αβεβαιότητας και της περαιτέρω μείωσης της ρευστότητας το 2^ο τρίμηνο 2015.

Σχήμα 1: Πραγματική Καταναλωτική Δαπάνη - Νοικοκυριά (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, %)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

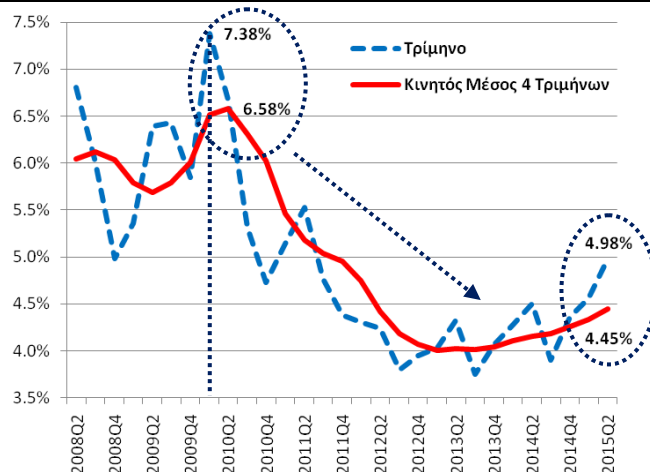
Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

¹ Ο προσεκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι η αύξηση 3,24% της πραγματικής καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών διαφέρει από το αντίστοιχο μέγεθος του συνόλου της ιδιωτικής πραγματικής καταναλωτικής δαπάνης (2,79%). Ο λόγος είναι ότι στην τελευταία κατηγορία εκτός από την καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών περιλαμβάνεται και η αντίστοιχη των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων εξυπηρέτησης των νοικοκυριών (MKIEN).

Στο παρόν τμήμα του φυλλαδίου δεν θα διερευνήσουμε τους παράγοντες που οδήγησαν στην αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών (π.χ. σταδιακή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, 0,98% και 1,44% το 3^ο και το 4^ο τρίμηνο 2014 και 2,63% το 1^ο τρίμηνο 2015) το 2^ο τρίμηνο 2015. Ωστόσο θα πραγματοποιήσουμε μια συμπληρωματική – με την προαναφερθείσα αναφορά μας – περιγραφική ανάλυση. Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα που παρατίθενται στα Σχήματα από 1 έως 3 θα απαντήσουμε στο παρακάτω ερώτημα: σε τι είδους καταναλωτικές χρήσεις αντιστοιχεί η αύξηση 3,24% των καταναλωτικών δαπανών των νοικοκυριών το 2^ο τρίμηνο 2015;

Σύμφωνα με το σύστημα των εθνικών λογαριασμών η εν λόγω δαπάνη ταξινομείται στις παρακάτω τέσσερις βασικές κατηγορίες: διαρκή αγαθά (π.χ. έπιπλα, σκεύη, αυτοκίνητα και αγαθά αναψυχής), ημιδιαρκή αγαθά (π.χ. ένδυση και υπόδηση), μη διαρκή αγαθά (π.χ. τρόφιμα, ποτά, θέρμανση, φωτισμός, βενζίνη) και υπηρεσίες (π.χ. στέγαση, ταξίδια – μεταφορές, νοσοκομειακή – ιατρική περίθαλψη, επικοινωνία, εστιατόρια και εκπαίδευση). Για την περίπτωση της ελληνικής οικονομίας η βάση δεδομένων της ευρωπαϊκής στατιστικής αρχής (Eurostat) έχει στοιχεία μόνο για την κατηγορία των διαρκών αγαθών. Με δεδομένο αυτόν τον περιορισμό η απάντησή μας στο ερώτημα που θέσαμε στην προηγούμενη παράγραφο εστιάζεται στον αν η αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών προήλθε από την κατηγορία των διαρκών αγαθών ή από το σύνολο των λοιπών κατηγοριών.²

Σχήμα 2: Κατανάλωση Διαρκών Αγαθών - Νοικοκυριά (μερίδιο επί του συνόλου της καταναλωτικής δαπάνης - νοικοκυριά, %)

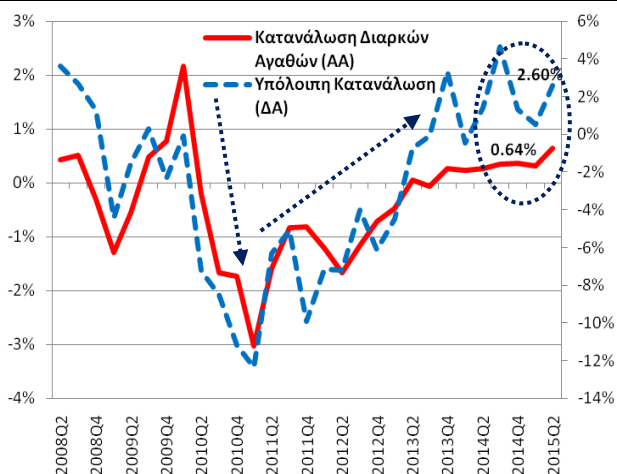
Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

² Για μια εμπειριστατωμένη μελέτη αναφορικά με την επίδραση των δαπανών για διαρκή καταναλωτικά αγαθά στον οικονομικό κύκλο βλέπε: Baxter M., (1996), "Are Consumer Durables Important for Business Cycles?", The Review of Economics and Statistics, Vol. 78, No.1, pp. 147-155.

Στο Σχήμα 1 παραθέτουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του συνόλου της κατανάλωσης των νοικοκυριών και της αντίστοιχης κατηγορίας των διαρκών αγαθών από το 2^ο τρίμηνο 2008 μέχρι το 2^ο τρίμηνο 2015. Εκτός από την προκυκλικότητα που χαρακτηρίζει τις δύο μεταβλητές, παρατηρούμε ότι ο ρυθμός μεταβολής της δαπάνης για διαρκή καταναλωτικά αγαθά παρουσιάζει τρεις φορές μεγαλύτερη μεταβλητότητα – σε όρους του στατιστικού μεγέθους της τυπικής απόκλισης – σε σχέση με το σύνολο της καταναλωτικής δαπάνης. Αυτό το χαρακτηριστικό πηγάζει από τη φύση των διαρκών αγαθών. Τα εν λόγω αγαθά έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν στον καταναλωτή τις υπηρεσίες τους (οπότε και χρησιμότητα) για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα. Συνεπώς σε περιόδους απότομης συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας (οπότε και μειωμένων εισοδημάτων) τα νοικοκυριά έχουν τη δυνατότητα να ακυρώσουν πιθανές αγορές διαρκών αγαθών καθώς μπορούν να εξαντλήσουν τις υπηρεσίες των ήδη υπάρχοντων διαρκών αγαθών που έχουν στη διάθεσή τους. Για παράδειγμα δεν θα αγοράσουν καινούργιο αυτοκίνητο αλλά θα προτιμήσουν να παραμείνουν με το παλαιό, δεν θα αγοράσουν καινούργια έπιπλα ή ηλεκτρικές συσκευές αλλά θα επιλέξουν να εξαντλήσουν τις υπηρεσίες των συγκεκριμένων αγαθών που έχουν στη διάθεσή τους. Στην περίπτωση κυρίως των μη διαρκών αγαθών και των υπηρεσιών, π.χ. τρόφιμα, ποτά, μεταφορές, επικοινωνία, η προαναφερθείσα επιλογή δεν είναι εφικτή καθώς οι παρεχόμενες υπηρεσίες των εν λόγω αγαθών δεν έχουν διάρκεια. Οπότε είναι πιο εύκολο για τους καταναλωτές να μειώσουν τις δαπάνες για διαρκή αγαθά από ότι τις δαπάνες για αγαθά των λοιπών κατηγοριών κατανάλωσης. Στο Σχήμα 1 αποτυπώνεται ακριβώς αυτό το χαρακτηριστικό.

Σχήμα 3: Πραγματική Καταναλωτική Δαπάνη - Νοικοκυριά
(συνεισφορά στην ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της συνολικής κατανάλωσης των νοικοκυριών, ποσοστιαίες μονάδες, %)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Ένα επιπλέον στοιχείο που προκύπτει παρατηρώντας το Σχήμα 1 είναι ότι τα ελληνικά νοικοκυριά αύξησαν σε σημαντικό βαθμό την κατανάλωση διαρκών αγαθών το 2^ο τρίμηνο 2015 (κατά 219 εκατ.

ευρώ σε ετήσια βάση). Πιο συγκεκριμένα, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή διαμορφώθηκε στο 14,10% από 7,49% το 1^ο τρίμηνο 2015. Ωστόσο εξαιτίας του σχετικά μικρού μεριδίου που έχει η συγκεκριμένη κατηγορία αγαθών επί του συνόλου της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών (4,98% το 2^ο τρίμηνο 2015 ή 4,45% σε όρους κινητού μέσου τεσσάρων τριμήνων, βλέπε Σχήμα 2) η παραπάνω μεταβολή συνεισέφερε μόλις το 1/5 της αύξησης των συνολικών καταναλωτικών δαπανών των νοικοκυριών. Δηλαδή από τις 3,24 ποσοστιαίες μονάδες αύξησης οι 0,64 ποσοστιαίες μονάδες προήλθαν από την κατηγορία των διαρκών αγαθών (βλέπε Σχήμα 3). Οι υπόλοιπες 2,60 ποσοστιαίες μονάδες κατανέμονται στις κατηγορίες των ημιδιαρκών και μη διαρκών αγαθών και των υπηρεσιών (λόγω έλλειψης στοιχείων η συγκεκριμένη κατανομή δεν μπορεί να προσδιοριστεί). Συνεπώς η καταναλωτική δαπάνη των νοικοκυριών η οποία είχε τη μερίδα του λέοντος στην αύξηση 1,73% του πραγματικού ΑΕΠ το 2^ο τρίμηνο 2015 δεν προήλθε από την αύξηση των διαρκών αγαθών (μόλις κατά το 1/5). Οπότε σενάρια σύμφωνα με τα οποία στο 2^ο τρίμηνο 2015 τα ελληνικά νοικοκυριά λόγω του «φόβου» που προκαλούσε η ενίσχυση του κλίματος αβεβαιότητας οδηγήθηκαν σε αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών για σκοπούς προφυλάξεως και ότι αυτός ήταν ο κύριος λόγος ενίσχυσης της καταναλωτικής δαπάνης η οποία με τη σειρά της αποτέλεσε τον βασικό πυλώνα αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν από τα στοιχεία. Γνώμη μας είναι ότι τα συγκεκριμένα κίνητρα είναι πιθανό να δημιουργήθηκαν μόνο κατά τις εβδομάδες λίγο πριν και κυρίως μετά την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (οπότε η επίδραση στο 2^ο τρίμηνο δεν αναμενόταν να είναι σημαντική). Τότε η προοπτική πιθανής απότομης αρνητικής μεταβολής του χρηματικού πλούτου τους μπορεί να οδήγησε πολλά νοικοκυριά στο να μετατρέψουν ένα ποσοστό του πλούτου τους από χρηματικό σε φυσικό κεφάλαιο με αξία χρήσεως (μέσω χρήσης ηλεκτρονικών καρτών), ήτοι διαρκή καταναλωτικά αγαθά. Επιπλέον το φαινόμενο αυτό ήταν βραχυχρόνιο και καθώς ομαλοποιούνταν η κατάσταση στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα σταδιακά οδηγούταν σε εξασθένηση.

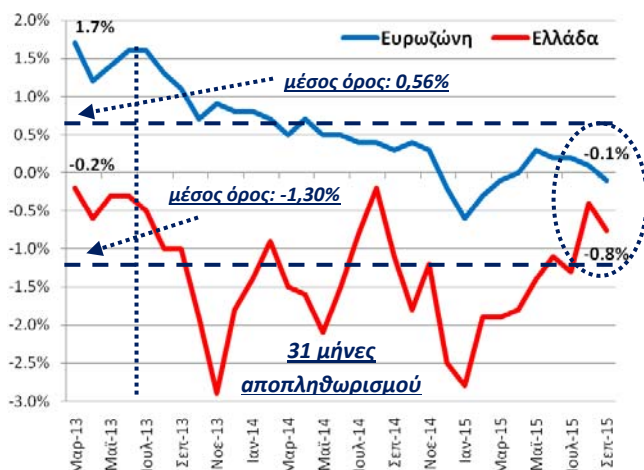
Ενισχύθηκε ο αποπληθωρισμός το Σεπτέμβριο 2015. Η ετήσια μεταβολή του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικός ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -1,72% (από -1,46% τον Αύγουστο) ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) ήταν -0,76% (από -0,39% τον Αύγουστο).

Ενισχύθηκε ο ρυθμός πτώσης του γενικού επιπέδου των τιμών το Σεπτέμβριο 2015. Σε όρους του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικού ΔΤΚ) ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο -1,72% (από -1,46% τον Αύγουστο) ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) ήταν -0,76% (-0,39% τον Αύγουστο). Ο Αύγουστος 2015 αποτέλεσε τον 31^ο συνεχή μήνα (προσεγγιστικά 2,5 χρόνια) αρνητικής μεταβολής – σε ετήσια βάση – του γενικού επιπέδου των τιμών, με το μέσο πληθωρισμό να έχει διαμορφωθεί στο -1,48% σε όρους Εθνικού ΔΤΚ και στο -1,30% σε όρους ΕνΔΤΚ (βλέπε Σχήμα 4). Αξίζει να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ αναμένεται να

διαμορφωθεί στο -0,5% το 2015.³ Με βάση τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας (μέσος πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ) Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015: -1,48%) η επαλήθευση του εν λόγω σεναρίου απαιτεί τη δημιουργία πληθωριστικών πιέσεων της τάξης του 2,5% το 4ο τρίμηνο 2015. Η προαναφερθείσα πρόβλεψη κρίνεται ως μη πιθανή (το προσχέδιο του προϋπολογισμού το αναφέρει ρητά ότι θα υπάρξουν αναθεωρήσεις) κυρίως λόγω της προβλεπόμενης συρρίκνωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας το 3^ο και το 4^ο τρίμηνο 2015. Η αύξηση των συντελεστών του φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) σε πολλές κατηγορίες προϊόντων, να μην δημιουργεί δυνάμεις για άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών ωστόσο πολύ δύσκολα θα αντισταθμίσει τις αποπληθωριστικές πιέσεις που προκαλεί η ασθμαίνουσα εγχώρια ζήτηση και οι χαμηλές τιμές του πετρελαίου (βλέπε Σχήμα 5).

Όπως έχουμε αναφέρει και σε παλαιότερα τεύχη του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ το φαινόμενο του αποπληθωρισμού οδηγεί σε αύξηση του κόστους χρήσης του φυσικού κεφαλαίου λόγω της αύξησης των πραγματικών επιτοκίων που προκαλεί, σε αύξηση των πραγματικών μισθών και σε αναβολή καταναλωτικών δαπανών εξαιτίας καλλιέργειας κλίματος αποπληθωριστικών προσδοκιών. Στην περίπτωση που τα νοικοκυριά αναμένουν περαιτέρω πτώση του επιπέδου των τιμών τότε θα συγκρίνουν το όφελος που θα έχουν από τη μελλοντική αύξηση της αγοραστικής δύναμης των νομισματικών τους μονάδων με το κόστος αποχής από την παρούσα κατανάλωση. Αν το όφελος είναι μεγαλύτερο από το κόστος τότε θα προτιμήσουν να μην καταναλώσουν σήμερα αλλά στο μέλλον.

Σχήμα 4: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, %)

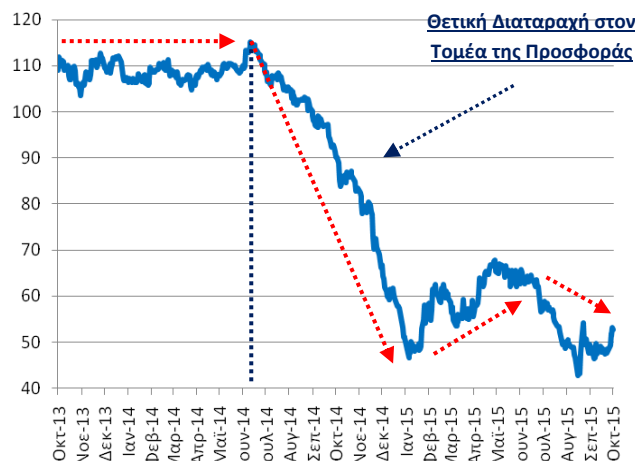
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (γ) Eurobank Research.

Σε ότι αφορά τις επί μέρους κατηγορίες αγαθών παρατηρούμε τα εξής: Η ετήσια αρνητική μεταβολή του Εθνικού ΔΤΚ προήλθε κυρίως από τον τομέα της στέγασης (-7,4%, συνεισφορά -1,21 ποσοστιαίες μονάδες), των μεταφορών (-5,8%, συνεισφορά -0,82

ποσοστιαίες μονάδες) και των άλλων αγαθών και υπηρεσιών, π.χ. είδη ατομικής φροντίδας, ασφάλιση οχημάτων κ.α., (-3,7%, συνεισφορά -0,24 ποσοστιαίες μονάδες). Από την άλλη πλευρά, στις κατηγορίες των αγαθών διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά, αλκοολούχα ποτά και καπνός και ξενοδοχεία – καφέ – εστιατόρια καταγράφηκε αύξηση των τιμών της τάξης του 3,7%, 2,4% και 1,8% αντίστοιχα. Τέλος παρόμοιες μεταβολές – ίδιες ποιοτικά και συγκλίνουσες ποσοτικά – καταγράφηκαν και στις αντίστοιχες κατηγορίες του ΕνΔΤΚ (μόνο στις κατηγορίες των μεταφορών και των ξενοδοχείων – καφέ – εστιατορίων παρουσιάζονται σημαντικές ποσοτικές διαφορές στους αντίστοιχους ετήσιους ρυθμούς μεταβολής).

Στο Σχήμα 4 παραθέτουμε την πορεία του πληθωρισμού – με βάση τον ΕνΔΤΚ – στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη από το Μάρτιο 2013 μέχρι και το Σεπτέμβριο 2015. Επιπρόσθετα στο Σχήμα 5 παρουσιάζουμε το μονοπάτι που ακολούθησε η τιμή του πετρελαίου τα δύο τελευταία χρόνια. Είναι γνωστό πως εκτός από την περίπτωση της ελληνικής οικονομίας και η Ευρωζώνη αντιμετωπίζει προβλήματα αναφορικά με την πορεία του γενικού επιπέδου των τιμών. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) – ο θεσμικά ανεξάρτητος φορέας που ασκεί τη νομισματική πολιτική για το σύνολο των χωρών της Ευρωζώνης – έχει ως κύριο στόχο την επίτευξη ετήσιας ποσοστιαίας μεταβολής του ΕνΔΤΚ η οποία να προσεγγίζει το 2% στο μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα. Παρατηρώντας το βορειοδυτικό τμήμα του Σχήματος 4 βλέπουμε ότι από το καλοκαίρι του 2013 ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη σταδιακά απέκλινε από τον κεντρικό στόχο του 2%. Επιπρόσθετα στο τέλος του 2014 πέρασε σε αρνητικά επίπεδα (δηλαδή αποπληθωρισμός) και στη συνέχεια έπετα από μια προσωρινή άνοδο στο διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου 2015 (τοπικό μέγιστο το Μάιο 2015, 0,3%) εισήλθε πάλι σε αρνητικά επίπεδα το Σεπτέμβριο 2015 (-0,1%). Η άσκηση επεκτατικής νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ, δηλαδή η αύξηση της προσφοράς χρήματος, προς το παρόν τουλάχιστον δεν έχει οδηγήσει στην αντιστροφή της τάσης των αποπληθωριστικών πιέσεων στην Ευρωζώνη.

Σχήμα 5: Τιμή Πετρελαίου (Brent Crude) (\$ δολάρια ΗΠΑ)

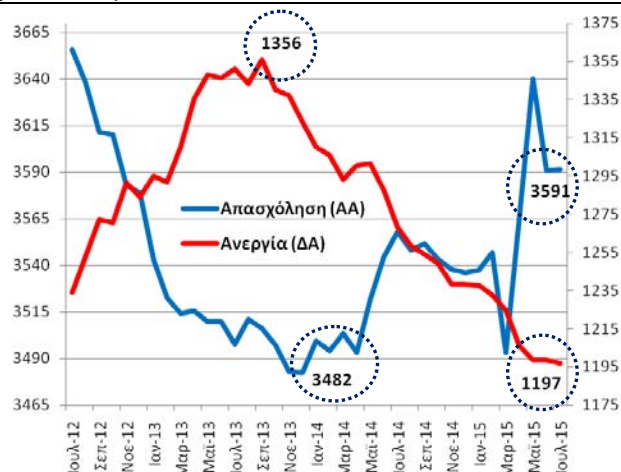
Πηγή: (α) THOMSON REUTERS, (β) Eurobank Research.

³ Για το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού βλέπε: http://www.mnec.gr/sites/default/files/financial_files/PROSXEDIO_KRAT_P ROYP_2016.pdf

Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο τον Ιούλιο 2015. Διαμορφώθηκε στο 24,99% από 25,03% τον Ιούνιο 2015. Ο αριθμός των απασχολούμενων, των ανέργων και του εργατικού δυναμικού ανήλθε στα 3.591, 1.197 και 4.788 χιλ άτομα αντίστοιχα.

Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο τον Ιούλιο 2015. Πιο αναλυτικά διαμορφώθηκε στο 24,99% από 25,03% τον Ιούνιο 2015.⁴ Σε όρους ετήσιας μεταβολής καταγράφηκε μείωση -1,28 ποσοστιαίες μονάδες (η δεύτερη μικρότερη σε απόλυτους όρους τους τελευταίους 12 μήνες). Επιπρόσθετα το μέσο ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 25,39% τους πρώτους επτά μήνες του τρέχοντος έτους από 26,92% του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος του προηγούμενου έτους. Λαμβάνοντας υπόψη την προβλεπόμενη συρρίκνωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας τα επόμενα τρίμηνα, τον αντικυκλικό χαρακτήρα της μεταβλητής του ποσοστού της ανεργίας και την σχετική υστέρηση (στην αντίδραση) που παρουσιάζει σε σχέση με τις μεταβολές του ΑΕΠ, προβλέπουμε αύξηση της ανεργίας το επόμενο χρονικό διάστημα και κυρίως στο τέλος του φθινοπώρου. Για το σύνολο του έτους αναμένουμε το ποσοστό ανεργίας να ξεπεράσει το 26% και να αυξηθεί περαιτέρω το 1^ο εξάμηνο 2016. Όσο πιο γρήγορα επιστρέψει ο ρυθμός μεταβολής των επενδύσεων σε θετικό πρόσημο τόσο πιο γρήγορα θα αντιστραφεί η προαναφερθείσα προβλεπόμενη τάση.

Σχήμα 6: Απασχόληση και Ανεργία
(χιλιάδες άτομα)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (γ) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

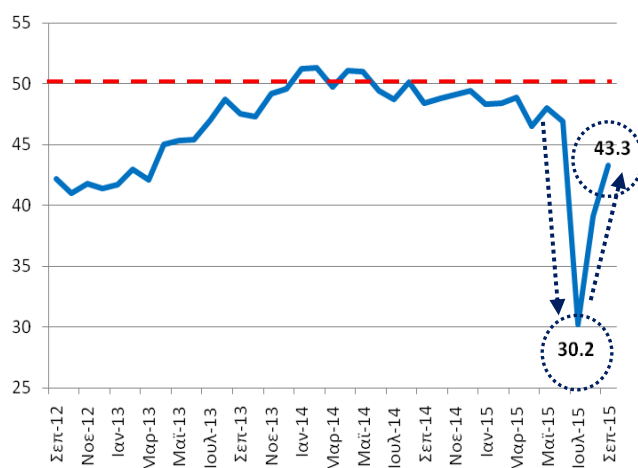
⁴ Τα στοιχεία για το ποσοστό ανεργίας του Αυγούστου 2015 αναμένεται να δημοσιευθούν στις 10 Νοεμβρίου 2015. Ο προσεκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι η δημοσίευση των στοιχείων για την ανεργία και τον πληθωρισμό παρουσιάζουν μια υστέρηση δύο μηνών. Δηλαδή όταν ανακοινώνεται ο πληθωρισμός για το μήνα t τότε ανακοινώνεται η ανεργία για τον μήνα t-2 (π.χ. στο παρόν φυλλάδιο παρουσιάζουμε στοιχεία για τον πληθωρισμό του Σεπτεμβρίου, 9/2015, και την ανεργία του Ιουλίου, 7/2015).

Σε ότι αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων, των ανέργων και του εργατικού δυναμικού παρατηρούμε τα εξής (βλέπε Σχήμα 6): η πρώτη κατηγορία διαμορφώθηκε στα 3.591 χιλ άτομα (ετήσια μεταβολή 33,51 χιλ άτομα), η δεύτερη στα 1.197 χιλ άτομα (ετήσια μεταβολή -71,42 χιλ άτομα) και η τρίτη στα 4.788 χιλ άτομα (ετήσια μεταβολή -37,92 χιλ άτομα).

Ο κύριος εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών της Markit για τον τομέα της μεταποίησης στην Ελλάδα (Purchasing Managers' Index - PMI) αυξήθηκε στις 43,3 μονάδες το Σεπτέμβριο από 39,1 μονάδες τον Αύγουστο, εξακολουθώντας να υποδεικνύει συρρίκνωση του μεταποιητικού τομέα.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της έρευνας για τον ελληνικό μεταποιητικό τομέα, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών της Markit κατέγραψε τιμή κάτω από το όριο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων για δεκατοστό συνεχή μήνα (βλέπε Σχήμα 7). Πιο αναλυτικά, ο συγκεκριμένος δείκτης έκλεισε στις 43,3 μονάδες το Σεπτέμβριο από 39,1 μονάδες τον Αύγουστο, τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή που καταγράφηκε σε όλη την ιστορία της έρευνας. Ο τομέας της μεταποίησης εξακολούθησε να συρρικνώνεται, καθώς η παραγωγή συνέχισε να μειώνεται και οι νέες παραγγελίες υποχώρησαν. Ο αριθμός των εργαζομένων στα ελληνικά εργοστάσια μειώθηκε για έκτο συνεχή μήνα, ενώ ο έλεγχος κεφαλαίων οδήγησε σε έλλειψη πρώτων υλών στις αποθήκες των προμηθευτών, καθώς και σε περαιτέρω αύξηση του κόστους εισροών.

Σχήμα 7: Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στο Τομέα της Μεταποίησης - PMI
(μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) Markit, (β) Eurobank Research.

Μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης, η Ελλάδα ήταν η μοναδική χώρα που εξακολούθησε να υφίσταται συρρίκνωση στο μεταποιητικό της τομέα, καθώς ο εν λόγω δείκτης μεταποίησης στη Γαλλία (που κατά τον προηγούμενο μήνα βρισκόταν μαζί με την Ελλάδα κάτω από το όριο των 50,0 μονάδων) σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση από το Μάρτιο του 2014 (+2,3 μονάδες, στις 50,6 από 48,3 μονάδες τον Αύγουστο). Για το σύνολο της Ευρωζώνης, ο δείκτης μεταποίησης μειώθηκε ελαφρώς στις 52,0

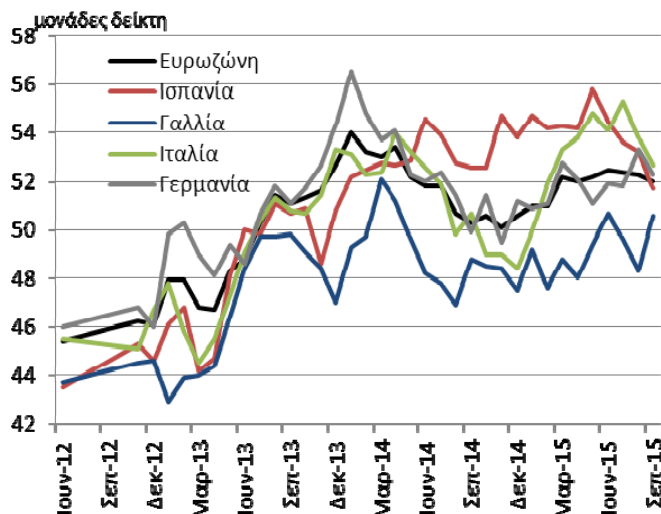
μονάδες από 52,3 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, με την Ιρλανδία (53,8, υψηλό δύο μηνών), την Ολλανδία (53,0) και την Ιταλία (52,7) να σημειώνουν τις μεγαλύτερες τιμές στον εν λόγω δείκτη της μεταποίησης (Σχήμα 8). Μάλιστα, ο μέσος όρος του δείκτη PMI της Ευρωζώνης για το τρίτο τρίμηνο του 2015 παρέμεινε αμετάβλητος σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του έτους (52,2 μονάδες).

Όσον αφορά συγκεκριμένα το δείκτη της Ελλάδας, η παραγωγή στο μεταποιητικό τομέα μειώθηκε για ένατο συνεχή μήνα, με πολλές εταιρίες που συμμετείχαν στην έρευνα να αποδίδουν τη συνολική μείωση της παραγωγής στον έλεγχο των κεφαλαίων που επιβλήθηκε στις 29 Ιουνίου 2015 και στην έλλειψη ζήτησης στην αγορά. Ο όγκος των νέων εργασιών στην ελληνική μεταποιητική δραστηριότητα (καταναλωτικά, ενδιάμεσα και επενδυτικά αγαθά) συνέχισε την πτωτική πορεία στην οποία έχει εισέλθει από τον Σεπτέμβριο του 2014.

Ο έλεγχος κεφαλαίων οδήγησε και σε περαιτέρω αύξηση του κόστους εισροών το Σεπτέμβριο. Εντούτοις, οι τιμές χρέωσης συνέχισαν να μειώνονται, λόγω του έντονου ανταγωνισμού που επικρατεί στην αγορά, επεκτείνοντας την πτωτική τάση που ξεκίνησε το Μάρτιο του 2011.

Τέλος, ο όγκος των αδιεκπεραίωτων εργασιών στα εργοστάσια του μεταποιητικού τομέα συνέχισε την πτωτική του πορεία το Σεπτέμβριο, υπογραμμίζοντας την ύπαρξη πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού στο εν λόγω κλάδο. Συνεπώς, ο αριθμός των εργαζομένων περιορίστηκε για έκτο συνεχή μήνα, ωστόσο με το βραδύτερο ρυθμό από τον Ιούνιο του 2015.

Σχήμα 8: Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στο Τομέα της Μεταποίησης στην Ευρωζώνη – PMI
(μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) Markit, (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%

Για το **2^ο τρίμηνο (2015)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **1,73%** (0,20%, 2015q1 και 0,34%, 2014q2). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,91%** (0,06%, 2015q1 και -0,14%, 2014q2).

Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2

Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

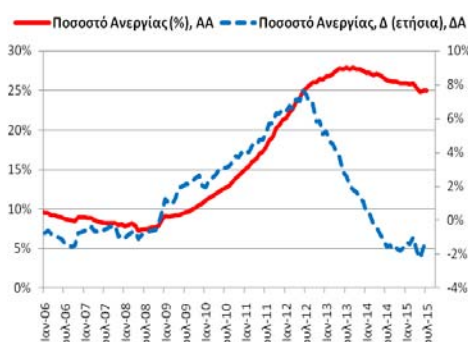
Περίοδος: 1997q2- 2015q2
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,84%
Διάμεσος: 2,14%
Μέγιστο: 7,24% (2003q4)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 28/8/2015
Επομ. δημ.: 13/11/2015
(εκτιμήσεις), 27/11/2015
(προσωρινά στοιχεία)

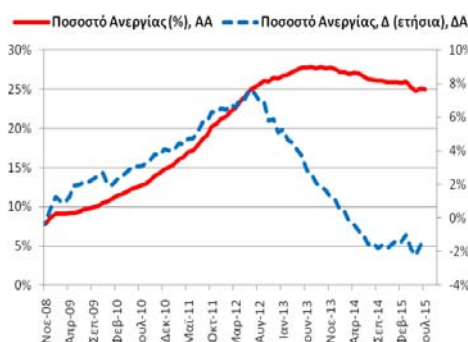
Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Για το μήνα **Ιούλιο (2015)** το ποσοστό της **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,99%** (25,03%, 6/2015 και 26,28%, 7/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή ήταν στις -1,28 ΠΜ** (-1,62 ΠΜ, 6/2015 και -1,59 ΠΜ, 7/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,591 εκ** άτομα (3,591 εκ, 6/2015 και 3,558 εκ, 7/2014) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,197 εκ** άτομα (1,199 εκ, 6/2015 και 1,268 εκ 7/2014).

Συνολική Περίοδος: 1/2006-7/2015

Υποπερίοδος: 11/2008-7/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

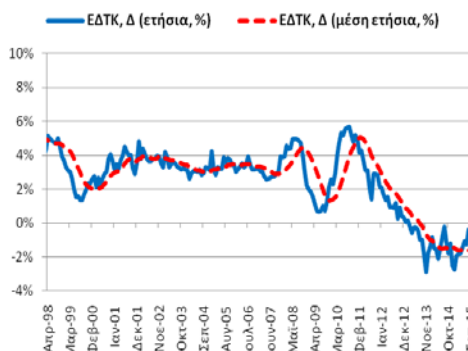
Περίοδος: 1/2006 - 7/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,58%
Διάμεσος: 13,92%
Μέγιστο: 27,89% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 8/10/2015
Επομ. δημ.: 12/11/2015

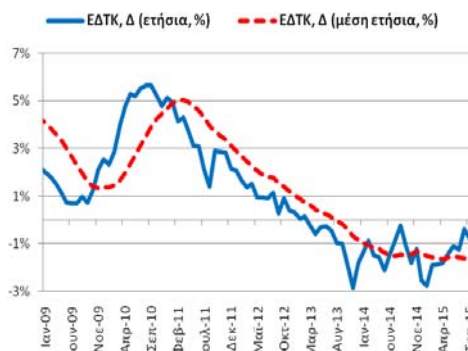
Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για το μήνα **Σεπτέμβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,76%** (-0,39%, 8/2015 και -1,11%, 9/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,57%** (-1,60%, 8/2015 και -1,47%, 9/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-1,72%** (-1,46%, 8/2015 και -0,84%, 9/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -2,04%** (-1,97%, 8/2015 και -1,39%, 9/2014).

Συνολική Περίοδος: 4/1998-9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 4/1998 - 9/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,48%
Διάμεσος: 3,08%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 9/10/2015
Επομ. δημ.: 10/11/2015

Πίνακας Α2: Οι Συνιστώσες του Πραγματικού ΑΕΠ (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2Δημοσίευση: 28/8/2015Ιδιωτική Κατανάλωση (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν στο **2,79%** (2015q1: 0,97%, 2014q2: 0,66%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **72,97%** (2015q1: 71,96%, 2014q2: 72,01%).

Δημόσια Κατανάλωση (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της δημόσιας κατανάλωσης ήταν στο **2,35%** (2015q1: -1,22%, 2014q2: -2,21%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **20,06%** (2015q1: 20,31%, 2014q2: 19,98%).

Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των συνολικών επενδύσεων ήταν στο **-4,93%** (2015q1: 17,40%, 2014q2: -6,04%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **10,23%** (2015q1: 12,71%, 2014q2: 10,84%).

Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη)

■ Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εξαγωγών ήταν στο **-1,94%** (2015q1: 0,94%, 2014q2: 9,52%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **31,98%** (2015q1: 32,07%, 2014q2: 33,54%).

Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη, αρνητική συνεισφορά)

■ Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εισαγωγών ήταν στο **-3,90%** (2015q1: 10,62%, 2014q2: 9,28%).

■ Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **32,78%** (2015q1: 34,38%, 2014q2: 36,62%).

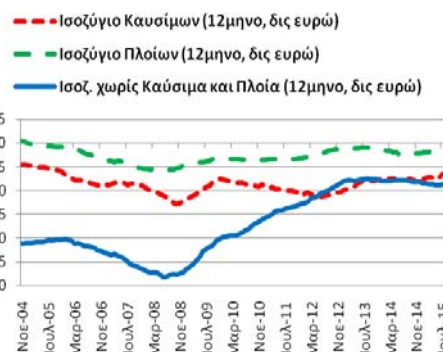
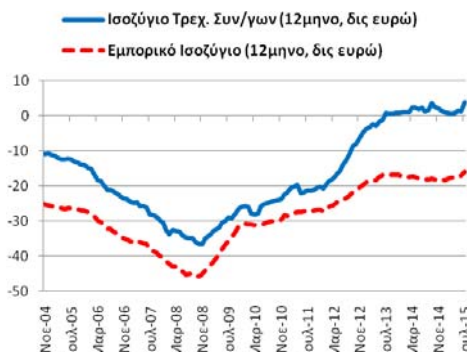
Πίνακας Α3: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (11/2004-7/2015)

Επί μέρους Ισοζύγια (11/2004-7/2015)

Δημοσίευση: 21/9/2015

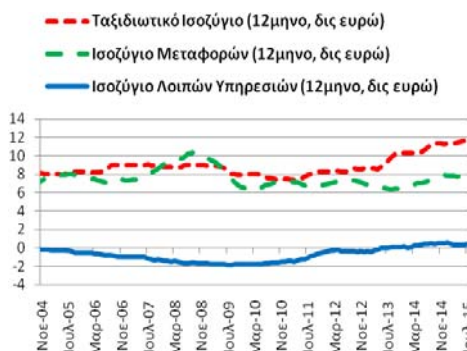
Ισοζύγιο: Εμπορικό (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **3,80 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: 1,22 και 8/2013-7/2014: 1,19).

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το **εμπορικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **-15,98 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: -17,07 και 8/2013-7/2014: -18,21).

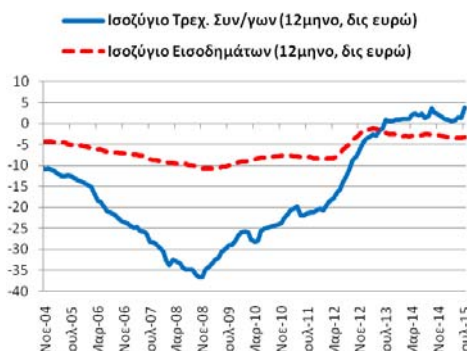
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **19,42 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: 19,67 και 8/2013-7/2014: 18,63).

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **11,72 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: 11,59 και 8/2013-7/2014: 10,93).

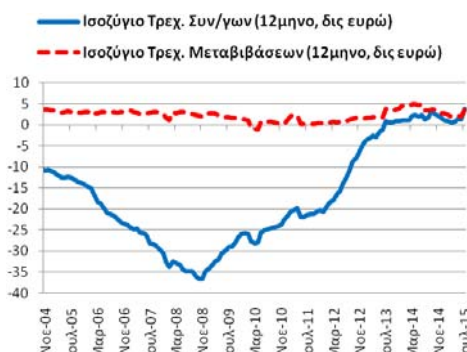
Ισοζύγιο: Εισοδημάτων (αμοιβών – μισθών και τόκων, μερισμάτων – κερδών)

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-3,21 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: -3,38 και 8/2013-7/2014: -2,59).

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,86 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: -3,00 και 8/2013-7/2014: -2,36).

Ισοζύγιο: Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών μεταβιβάσεων** διαμορφώθηκε στα **3,56 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: 2,00 και 8/2013-7/2014: 3,37).

■ Για το διάστημα **Αυγούστου 2014 - Ιουλίου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **3,51 δις ευρώ** (7/2014-6/2015: 1,98 και 8/2013-7/2014: 3,00).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

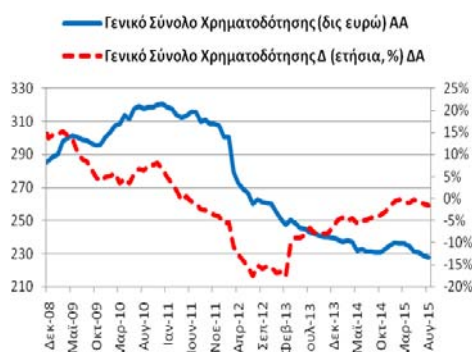
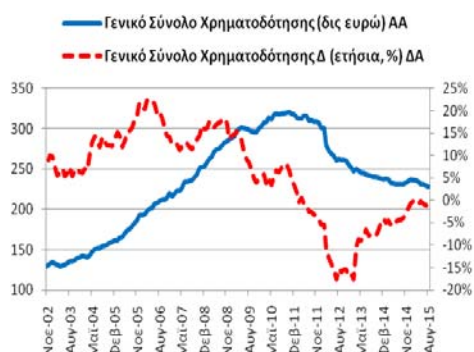
Επόμενη δημοσίευση: 21/10/2015

Πίνακας Α4: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

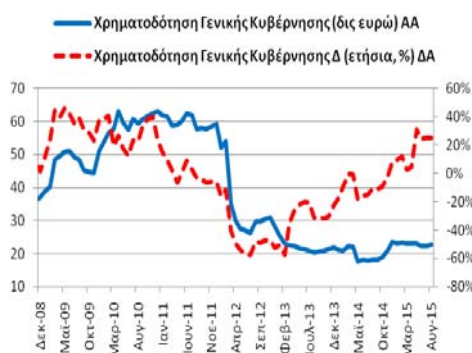
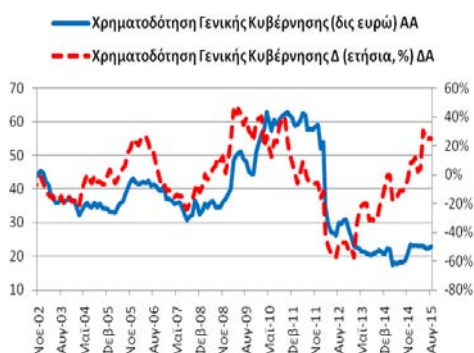
Συνολική Περίοδος: 11/2002-8/2015

Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015

Δημοσίευση: 25/9/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

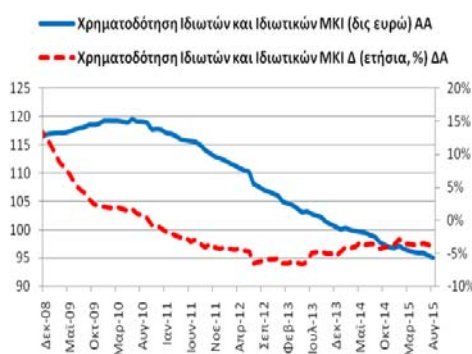
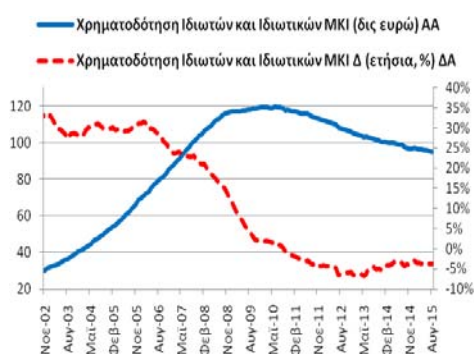
- Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **228,01 δις ευρώ** (7/2015: 228,68 δις ευρώ και 8/2014: 231,37 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,46%** (7/2015: -1,12% και 8/2014: -4,34%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **22,82 δις ευρώ** (7/2015: 22,24 δις ευρώ και 8/2014: 18,24 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **25,07%** (7/2015: 24,83% και 8/2014: -10,89%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,66 δις ευρώ** (7/2015: 97,44 δις ευρώ και 8/2014: 101,18 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,47%** (7/2015: -3,72% και 8/2014: -4,11%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **95,03 δις ευρώ** (7/2015: 95,46 δις ευρώ και 8/2014: 98,79 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,80%** (7/2015: -3,66% και 8/2014: -3,61%).

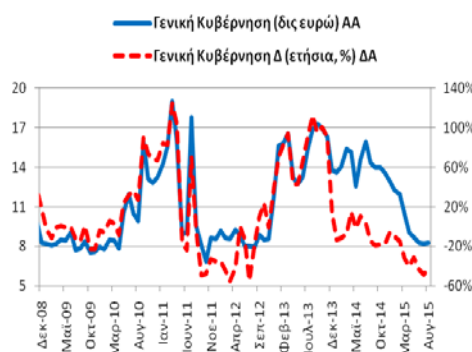
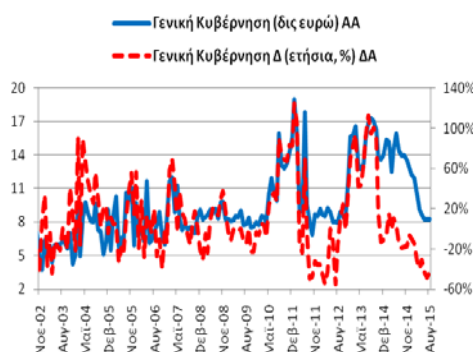
Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α5: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 11/2002-8/2015Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015Δημοσίευση: 25/9/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

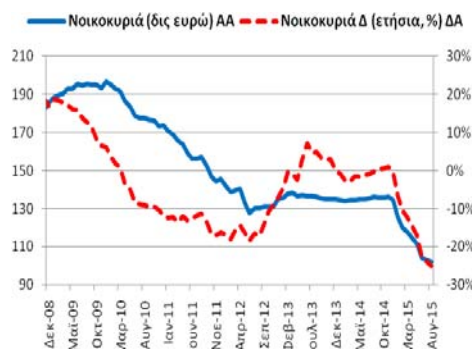
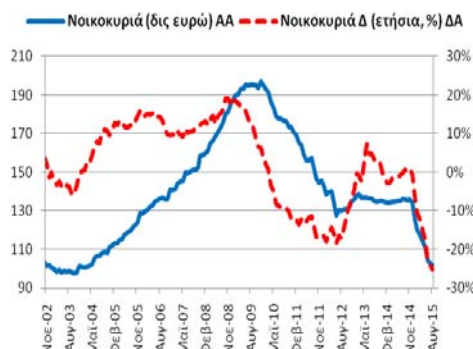
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **158,04 δις ευρώ** (7/2015: 157,86 δις ευρώ και 8/2014: 214,57 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-26,35%** (7/2015: -26,64% και 8/2014: -1,29%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

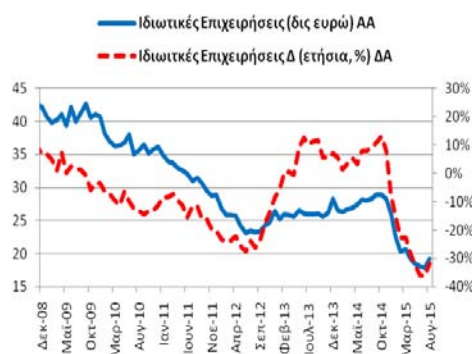
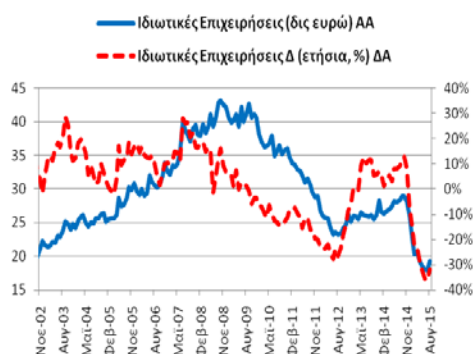
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **8,25 δις ευρώ** (7/2015: 8,22 δις ευρώ και 8/2014: 14,36 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-42,60%** (7/2015: -48,50% και 8/2014: -14,96%).

Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **19,26 δις ευρώ** (7/2015: 17,91 δις ευρώ και 8/2014: 28,28 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-31,90%** (7/2015: -36,10% και 8/2014: 9,16%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών** ανήλθαν στα **101,88 δις ευρώ** (7/2015: 102,92 δις ευρώ και 8/2014: 135,95 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,06%** (7/2015: -23,87% και 8/2014: -0,26%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

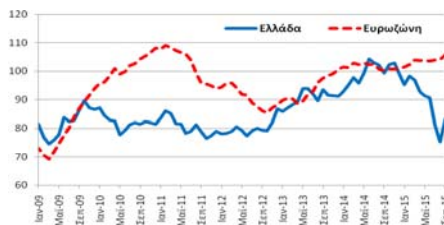
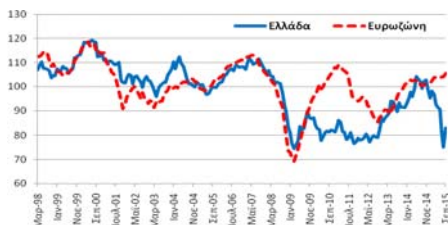
Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α6: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

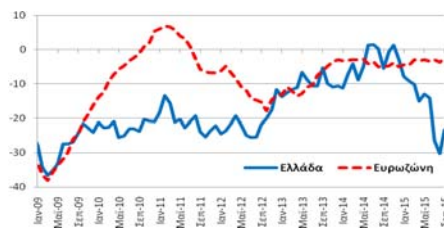
Συνολική Περίοδος: 3/1998-9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

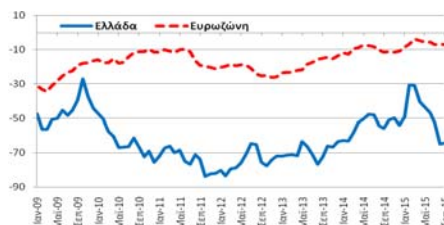
Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Δημοσίευση: 29/9/2015

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (83,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 7,9 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -16,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-23,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 6,9 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -17,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-15,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 27,7 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -29,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-64,2 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 0,6 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -8,4 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-20,0 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 11,0 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -17,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-52,8 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 14,7 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -20,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α6 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 16/10/2015	Τελευταία Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου													
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διόρθ.	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών									
Βασική Επισκόπηση														
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	(1), (7)	Δ (yoγ, %)	-	1.73%	2015q2	0.20%	2015q1	0.34%	2014q2	-4.18%	2013q2	-7.72%	2012q2
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (qoq, %)	Ναι	0.91%		0.06%		-0.14%		-0.50%		-1.79%	
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y		Δ (qoq, %)	-	186.54	2014	185.11	2013	192.61	2012	206.16	2011	226.21	2010
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	24.99%	Ιουλ-15	25.03%	Ιουν-15	26.28%	Ιουλ-14	27.86%	Ιουλ-13	25.24%	Ιουλ-12
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (yoγ, %)	-	-1.72%	Σεπ-15	-1.46%	Αυγ-15	-0.84%	Σεπ-14	-1.12%	Σεπ-13	0.90%	Σεπ-12
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή				-	-0.76%		-0.39%		-1.11%		-1.01%		0.28%	
Συσστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλωση (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	Δ (yoγ, %)	-	2.79%	2015q2	0.97%	2015q1	0.66%	2014q2	-2.28%	2013q2	-9.10%	2012q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση				-	2.35%		-1.22%		2.21%		-8.74%		-5.84%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)				-	-4.93%		17.40%		-6.04%		-12.98%		-27.60%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-1.94%		0.94%		9.52%		5.29%		-1.58%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-3.90%		10.62%		9.28%		-1.67%		-12.06%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	Δ (yoγ, %)	-	-0.60%	2015q2	-0.32%	2015q1	0.80%	2014q2	-0.10%	2013q2	1.12%	2012q2
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	-0.10%		-0.11%		1.77%		-0.93%		5.32%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)				-	1.16%		0.37%		-4.32%		-7.10%		-1.62%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	1.59%		0.99%		-4.98%		-6.19%		1.86%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ άτομα	Ναι	3591.41	Ιουλ-15	3590.90	Ιουν-15	3557.90	Ιουλ-14	3497.86	Ιουλ-13	3655.71	Ιουλ-12
Ανεργοί				-	1196.74		1198.60		1268.16		1351.19		1234.08	
Εργατικό Δυναμικό				-	4788.14		4789.50		4826.06		4849.05		4889.80	
Μη Ενεργός Πληθυσμός				-	3296.28		3298.26		3306.53		3332.65		3353.75	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	Δ (yoγ, %)	-	-5.59%	2015q2	-4.12%	2015q1	-8.26%	2014q2	-11.92%	2013q2	-10.85%	2012q2
Συνολική Οικοδομική Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	(1), (7)		-	-31.6%	Ιουλ-15	14.7%	Ιουν-15	-8.0%	Ιουλ-14	-24.0%	Ιουλ-13	-51.7%	Ιουλ-12
Βιομηχανία και Εμπόριο														
Δείκτης Υπευθύνων Παραγγελιών (PMI)	m	(6), (7)	ΜΔ	Ναι	43.3	Σεπ-15	39.1	Αυγ-15	48.4	Σεπ-14	47.5	Σεπ-13	42.2	Σεπ-12
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	m	(1), (7)	Δ (yoγ, %)	-	4.51%	Αυγ-15	-1.68%	Ιουλ-15	-4.70%	Αυγ-14	-5.52%	Αυγ-13	3.16%	Αυγ-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο				-	-8.72%	Ιουλ-15	-1.71%	Ιουν-15	1.43%	Ιουλ-14	-14.08%	Ιουλ-13	-8.12%	Ιουλ-12
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο				-	-7.34%		-0.41%		1.47%		-13.94%	</		

Πηγή: (1) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (2) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (3) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (4) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat),

Πηγή: (1) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ.), (2) Ρεπερτάριος της Ελλάδος (ΓΕ), (3) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (4) Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), (5) Διαδικτυακή Πύλη Υπουργείου Οικονομικών, (6) Bloomberg, (7) Τμήμα Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών - Eurobank Economic Analysis and Financial Markets Research.

Παράρτημα 1 (1) ως και η ορίζουσα τα ετήσια, τριμηνιαία και μηνιαία στοιχεία. (2) ως & (4) ορίζει την ετήσια μεταβολή, ως & (4α) ορίζει την τριμηνιαία μεταβολή, ως 12μν ορίζει το άθροισμα 12 μηνών, ως ΜΔ ορίζει τις μονάδες δείκτη, (3) ως Π ορίζει το πραγματοποιηθέν και ως Ξ τον στόχο, (4) στα πεδία δημοσιονομικά στοιχεία (γενική κυβέρνηση), η μεταβολή του πρωτογενούς ισολογισμού της γενικής κυβέρνησης διαφέρει από το αντίστοιχο μέγεθος του ελληνικού προγράμματός οικονομικής προσαρμογής, (5) στα πεδία κυβέρνηση (εκτέλεση κρατικού προϋπολογισμού) και επιτόκια αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα στοιχεία παρελθόντων ετών, αναφέρονται στην μεν πρώτη περίπτωση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά τους προηγούμενους μήνες, στη δε δεύτερη στις παρελθούσες ημερομηνίες κατά τις οποίες υπήρξε μεταβολή στα εν λόγω επιτόκια.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Πλάτων Μονοκρούσος

Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος

Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής

Άννα Δημητριάδου: Οικονομικός Αναλυτής

Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής

Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας

Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομικός Αναλυτής G10

Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος

Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

